

Een schone sloot bij uw tuin

Iedere hobbytuinder wil graag een schone sloot bij zijn tuin. Dat ziet er mooi uit én u hebt schoon water om uw planten te begieten. In deze folder kunt u lezen hoe u waterverontreiniging kunt voorkomen.

In de folder wordt ingegaan op vervuiling van het water door:

- Bemesting;
- Gewasbeschermingsmiddelen;
- Bouwen in en langs het water;
- Zwerfvuil en plantenresten.

We leggen uit wat de milieueffecten zijn van deze verschillende vervuilingbronnen en wat u als hobbytuinder kunt doen om waterverontreiniging te voorkomen. Tot slot staat beschreven wat het waterschap en de gemeente doen om het water schoon te houden.

Bemesting

U wilt graag een mooie hoge opbrengst van uw tuin. Dit kan alleen maar bereikt worden met goede bemesting. Maar bij teveel of verkeerde bemesting kan er uitspoeling naar het (grond) water optreden.

Teveel meststoffen is slecht voor het water

Meststoffen (met name stikstof en fosfaat) zijn natuurlijke stoffen die planten nodig hebben om te kunnen groeien. Een teveel van deze stoffen in het water is schadelijk voor het leefmilieu in de sloot.

Van nature bevat oppervlaktewater stikstof en fosfaat, anders zouden er geen waterplanten in kunnen leven. Maar als er teveel meststoffen in het water zitten, gaan sommige planten explosief groeien. Kroos en algen zijn hier de bekendste voorbeelden van. Dit verschijnsel wordt 'eutrofiëring' genoemd.

Eutrofiëring kan er toe leiden dat sloten zuurstofloos worden, bijvoorbeeld door een verstikkende laag kroos. Al het leven in de sloot verdwijnt dan. Waterplanten kunnen niet meer tot ontwikkeling komen, omdat er geen licht meer in de sloot doordringt.

Stinkende moddersloten zijn in extreme situaties het gevolg.

Hieronder staan tips hoe u kunt voorkomen dat meststoffen in de sloot terecht komen:

- Onderzoek de bemestingstoestand van de bodem.
Hiermee kunt u bepalen of en welke bemesting noodzakelijk is. U bemest dan nooit teveel.
- Gebruik geen kunstmest, maar alleen organische meststoffen zoals compost, stalmest of koemestkorrels.
Bij organische mest spoelen de voedingsstoffen minder snel uit. Bovendien is het organische materiaal goed voor de bodemstructuur en het bodemleven.
- Bemest in het voorjaar, de mest wordt dan in het groeiseizoen door de planten benut.
- Breng de mest zo efficiënt mogelijk aan: gebruik het alleen in de plantvakken of onder de planten.
- Leg composthoopen niet aan de waterkant en voorkom dat er teveel regenwater in de compost komt. Het is bij wet verboden om tuinafval en compost binnen 5 meter van de sloot neer te leggen. Dit om te voorkomen dat er teveel uitspoeling naar het water plaatsvindt. Ook een klein oppervlak van de composthoop vermindert de uitspoeling.

Op deze wijze opgeslagen compost veroorzaakt waterverontreiniging.

Chemische gewasbeschermingsmiddelen

Overlast van slakken, schimmels en insecten, die uw oogst kunnen bederven. Het zijn problemen die iedere hobbytuinder tegenkomt. Er zijn vele chemische gewasbeschermingsmiddelen in de handel, waarmee u deze problemen te lijf kunt gaan.

Beschermen met gif?

Chemische gewasbeschermingsmiddelen zijn stoffen die doorgaans niet in de natuur voorkomen. De actieve stoffen in het middel zijn ontwikkeld met het doel een organisme (plant, schimmel of insect) uit te schakelen. Deze middelen zijn dus altijd giftig voor het milieu en vrijwel altijd schadelijk voor de gezondheid. In het water hebben de actieve stoffen altijd effecten op de levende organismen zoals kleine ééncelligen en insecten, maar soms ook op vissen. Sommige middelen komen uiteindelijk in het diepere grondwater terecht en vormen een bedreiging voor de kwaliteit van ons drinkwater. Het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen langs de sloot is verboden.

Gewasbeschermingsmiddelen hebben veel nadelen voor het (water)milieu en bij een veelvuldig gebruik zelfs voor het ecologisch evenwicht uw tuin. Redenen genoeg om het gebruik van deze stoffen achterwege te laten.

Ter voorkoming van ongedierte en plagen en voor een gezond evenwicht in uw tuin kunt u beter het volgende doen:

- Pas wisselteelt toe.

Door niet elk jaar op hetzelfde stukje grond dezelfde gewassen te telen zullen ziekten minder snel tot ontwikkeling komen.

- Verwijder zieke gewassen zo snel en volledig mogelijk.

Hiermee wordt voorkomen dat ziekten zich verspreiden. Loof van aardappelen en tomaten kunnen na de oogst het beste geheel van uw tuin worden verwijderd. Gooi zeker geen plantenresten en dergelijke in de sloot.

- Door combinatieteelten toe te passen kunnen insectenplagen worden voorkomen.

Een voorbeeld hiervan is het combineren van uien en wortels, waarmee zowel uienvlieg als wortelvlieg wordt voorkomen.

- Slakken kunnen eenvoudig met potjes bier worden bestreden.

Met chemische bestrijding van deze luizen worden ook de natuurlijke vijanden (lieveheersbeestjes) gedood.

Bouwen in en langs het water

Bouwsels in en langs het water kunnen ook een bron van waterverontreiniging zijn. Veel verduurzaamd hout is behandeld met giftige stoffen, en veel metalen logen in het water uit, dat wil zeggen dat metaaldeeltjes in het water oplossen.

Daarom stelt het waterschap eisen aan de materialen die in of boven het water gebruikt worden. Hout wat in of boven het water wordt gebruikt mag niet geteerd of gewolmaniseerd zijn (u kunt dit zien door de groenige uitslag op het hout). Het is ook niet toegestaan om verzinkt staal, zoals golfplaten, toe te passen.

Maar ook verderop in uw tuin is het beter deze materialen niet te gebruiken. Hoe gezonder het milieu op uw tuin, hoe gezonder uw oogst!"

Fout hout

Om houtrot tegen te gaan werd in het verleden vaak creosoot olie toegepast. Deze olie bevatte veel PAK (dit zijn kankerverwekkende organische stoffen). Het toepassen van deze olie is inmiddels verboden, maar er is nog veel hout in omloop wat hiermee behandeld is. Vanwege de schadelijke PAK mag dit materiaal niet in of boven water geplaatst worden.

Een andere manier van verduurzamen is wolmaniseren. Het hout wordt dan behandeld met zouten van zware metalen zoals koper en chroom. Tuinschuttingen ed. worden vaak op deze manier verduurzaamd. De zware metalen logen gemakkelijk uit in water en veroorzaken waterbodemerontreiniging. Dit is schadelijk voor de ecologie en de kosten voor het baggeren van watergangen kunnen hierdoor enorm stijgen.

Zinken of verzinkte voorwerpen die in contact komen met water staan altijd zink af aan het water. Hierdoor wordt de zinkconcentratie in het water al snel te hoog voor de micro-organismen die er in leven en is schade aan de ecologie het gevolg. Ook de waterbodem vervuult hierdoor.

Geen rommel in de sloot

Zwerfvuil in de sloot ziet er niet alleen lelijk uit, maar is ook slecht voor de waterkwaliteit. Dat geldt ook voor plantenafval en mest. Gooi bijvoorbeeld rotte aardappelen dus nooit in de sloot, evenmin als restanten van mest of ander afval.

Gewolmaniseerd hout mag niet in of boven het water worden toegepast

Wat doen het waterschap en de gemeente?

Het waterbeheer in de stad is verdeeld tussen het waterschap en de gemeente. Het waterschap zorgt voor het hoofdwatersysteem en bemaling. De gemeente heeft het beheer en onderhoud van de kleinere sloten en vaarten, zoals op uw tuincomplex. Het waterschap heeft de zorg voor de waterkwaliteit van alle watergangen in de stad. Dus ook voor het water op uw tuincomplex.

Om een goede waterkwaliteit te krijgen en te houden werken de gemeente en het waterschap nauw samen. De samenwerking is onder andere vastgelegd in het gemeentelijke waterplan en diverse overeenkomsten. Voor de zorg voor de waterkwaliteit zijn er afspraken over het beheer van het watersysteem (bijvoorbeeld het verbeteren van de doorstroming), over het verwijderen van zwerfvuil, baggeren, het saneren van riooloverstorten en het aanpakken van diffuse verontreinigingen (zie het kader hieronder).

Diffuse verontreinigingen

Diffuse verontreiniging is een verzamelnaam voor vervuilingsbronnen die niet via een buis in het water komen. Hierbij moet u denken aan verontreiniging door het verkeer, landbouw, bouwmaterialen, zwerfvuil etc.

Meer weten? Kijk op onze website www.destichtserijnlanden.nl > Water en milieu > Vervuilende bronnen.

Waterverontreiniging, zoals olie of dode vissen/dieren of gevaarlijk afval? Bel direct het waterschap! Telefoon (030) 634 57 00, 24 uur per dag bereikbaar.